

УЧИТЕЛЯТ - ИСТИНСКИЯТ БУДИТЕЛ

Пелагия Лазарова, 2. курс, МП „ПНУП“¹
Бургаски свободен университет

THE TEACHER – THE TRUE ENLIGHTENER

Pelagiya Lazarova
Burgas Free University

Когато мисля за думата „будител“, пред очите ми не изникват само лица от портретите по стените на класните стаи. Виждам човек от реалността – тих, всеотдаен, с поглед, в който има търпение и светлина. Такъв е учителят – истинският съвременен будител, който не просто учи, а събужда.

Будителството не е само празник от миналото. То е живо дело, което се повтаря, всеки ден във всяка класна стая.

Още Паисий Хилендарски се обръща към своя народ с думите: „О, неразумни юроде! Защо се срамуваш да се наречеш българин?“ („История славянобългарска“, 1762 г.) Те запалват искрата на самопознанието – първата светлина в нашето духовно пробуждане.

След тях се явяват и други, които вярват, че спасението е в знанието. Васил Априлов пише: „Народ без просвещение, е като човек без очи.“ Той основава първото българско светско училище в Габрово и доказва, че истинския будител е този, който вижда бъдещето в очите на децата.

Помня своята първа учителка по литература – госпожа Лидия Върбанова. В нашата класна стая имаше стара печка на дърва и въглища, която пукаше тихо през зимата, и една простичка черна дъска, която се бършеше с гъба и вода. Г-жа Върбанова носеше от вкъщи малко захар, за да изчисти по-добре дъската и да напише с красивия си почерк темата на деня.

Един урок никога няма да забравя – „Таня Савичева – детето, останало вечно на седем години“. След като госпожа Върбанова ни разказа за Таня и нейните кратки, трогателни записки от обсадения Ленинград по времето на Втората световна война, настъпи тишина. Никой не смееше да проговори. Бях едва на осем години, но усетих нещо, което тогава не можех да назова – силата на думите, на човечността, на болката и състраданието.

---

¹ Есето е класирано на първо място в Четвъртия конкурс за педагогическо есе на тема „Учителят – истинският будител“, обявен от Студентския клуб „Мисия учител“ при Бургаския свободен университет.

Днес, толкова години по късно, все още усещам мириса на въглища в онази печка, тихото проскърцване на гъбата по дъската и топлия глас на Лидия Върбанова. Тя не просто преподаваше – тя ни пробуждаше.

Днес живеем във време на технологии, екрани, дигитални чудеса. Но най-умната машина, не може да запали искра в душата. Това може само човек – учителят, който вярва, че знанието има душа, а душата има нужда от знание. Учителят е много повече от човек, който поставя оценки – той е този, който вдъхва вяра и пробужда чувството за смисъл.

„Просвещението прави човека свободен“, казва Неофит Рилски.

А свободата не е само в знанието, а в осъзнаването – да можеш да мислиш, да чувстваш и вярваш.

Днес за съм учител в една златна детска градина, в която растат златни момичета и златни момчета. Това е мястото, където знанието се превръща в светлина, а добротата – в сила, която осветява пътя на всяко дете. Всеки наш ден започва с благородните думи: „Добър ден, златни деца!“. Това не е просто поздрав, а вяра! Вяра, че всяко дете носи в себе си златна искра – своя неповторим талант, своето бъдеще.

Учителите в тази детска градина са истински будители – хора с големи сърца, които вдъхновяват, подкрепят и вярват. Да бъдеш учител в такова детско заведение е призвание, надежда и любов, защото златото на тази градина не е богатството, а душите – в златните сърца на децата и в любовта на техните учители...

И когато денят приключи, а градината притихне, остава чувството на смисъл – че си докоснал една малка вселена, че си бил искра в пламъка на знанието.